

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 25/12
Luxemburg, 15 martie 2012

Hotărârea în cauza C-135/10
Societă Consortile Fonografici (SCF)/Marco Del Corso

Un medic stomatolog care difuzează gratuit fonograme în cabinetul său privat nu realizează o „comunicare publică” în sensul dreptului Uniunii

Prin urmare, o astfel de difuzare nu conferă producătorilor de fonograme dreptul la o remunerație

Dreptul Uniunii¹ impune statelor membre ca, în legislația lor, să asigure producătorilor de fonograme un drept la o remunerație echitabilă unică, plătită de utilizatorul acestor fonograme, publicate în scopuri comerciale, în cadrul unei radiodifuzări sau a oricărei comunicări publice.

Pe de altă parte, drepturile de proprietate intelectuală sunt de asemenea protejate prin dreptul internațional, în special prin Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală² („Acordul TRIPS”), prin Tratatul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale privind interpretările și execuțiile și fonogramele³ („WPPT”) și prin Convenția internațională privind protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune⁴ („Convenția de la Roma”).

Societă Consortile Fonografici („SCF”) desfășoară, în Italia și în afara teritoriului italian, activități de „collecting” în calitate de mandatară în vederea gestionării, a încasării și a repartizării drepturilor producătorilor de fonograme asociați.

În exercitarea activității sale de mandatară, SCF a purtat negocieri cu Asociația Medicilor Dentiști Italiani (Associazione Nazionale Dentisti Italiani) în vederea încheierii unui acord colectiv cu privire la stabilirea unei remunerații echitabile pentru orice „comunicare publică” de fonograme, inclusiv cea efectuată în cabinetele liber-profesioniștilor. Întrucât aceste negocieri nu s-au materializat, SCF l-a chemat în judecată în Italia pe domnul Del Corso pentru a se constata că acesta difuza muzică ambientală în cabinetul său stomatologic privat din Torino, utilizând fonograme care făceau obiectul unei protecții, și că această activitate era supusă obligației de plată a unei remunerații echitabile.

Corte d'appello di Torino (Curtea de apel din Torino, Italia), sesizată cu soluționarea litigiului, solicită Curții de Justiție, în esență, să stabilească dacă Convenția de la Roma, Acordul TRIPS și

¹ Directiva 92/100/CEE a Consiliului din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO L 346, p. 61, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 120). Această directivă, în vigoare la data situației de fapt din litigiu, a fost codificată și abrogată prin Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO L 376, p. 28, Ediție specială, 17/vol. 3, p. 14). Această ultimă directivă a intrat în vigoare la 16 ianuarie 2007.

² Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală, care constituie Anexa 1 C la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994, și care a fost aprobat prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competență sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3).

³ Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI) a adoptat la Geneva, la 20 decembrie 1996, Tratatul OMPI privind interpretările și execuțiile și fonogramele, precum și Tratatul OMPI privind dreptul de autor. Aceste două tratate au fost aprobate în numele Comunității Europene prin Decizia 2000/278/CE a Consiliului din 16 martie 2000 (JO L 89, p. 6, Ediție specială, 11/vol. 20, p. 212).

⁴ Convenția internațională privind protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune, adoptată la Roma la 26 octombrie 1961. Uniunea Europeană nu este, spre deosebire de statele membre ale Uniunii, mai puțin Malta, parte la Convenția de la Roma.

WPPT sunt de imediată aplicare în ordinea juridică a Uniunii și dacă particularii le pot invoca în mod direct. Aceasta dorește să afle în continuare dacă noțiunea „comunicare publică” cuprinsă în aceste convenții internaționale coincide cu cea care figurează în dreptul Uniunii și dacă aceasta acoperă și situația difuzării gratuite de fonograme într-un cabinet stomatologic.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea arată mai întâi că Acordul TRIPS și WPPT au fost semnate și aprobate de Uniune și că, prin urmare, fac parte integrantă din ordinea juridică a acesteia din urmă. Referitor la Convenția de la Roma, deși nu face parte din ordinea juridică a Uniunii, totuși produce efecte indirecte în privința acesteia dat fiind că Uniunea este obligată să nu împiedice îndeplinirea obligațiilor care le revin statelor membre în temeiul acestei convenții.

Cu toate acestea, Curtea constată că particularii nu pot invoca în mod direct nici această convenție, nici Acordul TRIPS și nici WPPT.

În plus, Curtea subliniază că noțiunea „comunicare publică” prevăzută de dreptul Uniunii trebuie interpretată în lumina noțiunilor echivalente cuprinse în convențiile internaționale amintite astfel încât să rămână compatibilă cu acestea.

Curtea răspunde în continuare la întrebarea dacă noțiunea „comunicare publică” acoperă și situația difuzării gratuite de fonograme într-un cabinet stomatologic privat. În această privință, Curtea precizează că trebuie apreciată situația fiecărui utilizator, precum și situația tuturor persoanelor cărora le sunt comunicate fonograme protejate. În acest context, trebuie să se țină cont de mai multe criterii complementare, neautonome și interdependente.

Conform jurisprudenței Curții, printre aceste criterii se numără, în primul rând, rolul indispensabil al **utilizatorului**. Astfel, acest utilizator efectuează un act de comunicare atunci când intervine, pe deplin conștient de consecințele comportamentului său, pentru a oferi clienților săi accesul la o emisiune radiodifuzată conținând o operă protejată. În al doilea rând, Curtea a menționat anumite elemente inerente **noțiunii de public**. Astfel, „publicul” trebuie să fie constituit dintr-un **număr nedeterminat** de potențiali destinatari și dintr-un **număr destul de important de persoane**. În al treilea rând, Curtea s-a pronunțat în sensul că un criteriu relevant îl constituie de asemenea **caracterul lucrativ al unei „comunicări publice”**. Se subînțelege astfel că publicul care face obiectul comunicării este, pe de o parte, vizat de utilizator și, pe de altă parte, receptiv într-un mod sau altul la comunicarea acestuia, iar nu „captat” în mod accidental.

Raportat la aceste criterii, Curtea statuează că un medic stomatolog care difuzează gratuit fonograme în cabinetul său privat, în avantajul clienților săi care beneficiază de această difuzare independent de voința lor, nu realizează o „comunicare publică” în sensul dreptului Uniunii.

Astfel, deși un asemenea medic stomatolog intervine în mod deliberat în difuzarea de fonograme, clienții săi formează în mod normal un grup de persoane a cărui alcătuire este stabilă în mare măsură și constituie, așadar, un ansamblu **determinat de potențiali destinatari**, iar nu „persoane în general”. În ceea ce privește importanța numărului de persoane care au posibilitatea să asculte aceeași fonogramă difuzată de medicul dentist, Curtea constată că, în ceea ce privește clienții unui medic stomatolog, această **pluralitate de persoane este una mică sau chiar nesemnificativă**, dat fiind că cercul de persoane prezente simultan în cabinetul său este, în general, foarte limitat. În plus, deși clienții se succed, nu este mai puțin adevărat că aceștia sunt prezenți prin rotație și, de regulă, nu sunt destinatarii acelorași fonograme, în special ai celor radiodifuzate. În sfârșit, o astfel de difuzare **nu are caracter lucrativ**. Astfel, clienții unui medic stomatolog merg la un cabinet stomatologic privat având ca unic obiectiv să fie tratați, o difuzare de fonograme nefiind un aspect inherent în practica serviciilor de stomatologie. Aceștia beneficiază în mod fortuit și independent de dorințele lor de accesul la anumite fonograme, în funcție de momentul sosirii la cabinet și de durata așteptării, precum și de natura tratamentului care le este efectuat. În aceste condiții, nu se poate prezuma că clientela normală a unui medic stomatolog este receptivă la difuzarea în cauză.

Prin urmare, o astfel de difuzare nu conferă producătorilor de fonograme dreptul de a percepe o remunerație.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106